

Exam. Code : 214904
Subject Code : 4810

M.A. Music (Vocal) 4th Semester

**ESSAYS ON INDIAN MUSIC AND RESEARCH IN
MUSIC**

Paper—XIV

Time Allowed—2 Hours] [Maximum Marks—75

Note :— Attempt any **FOUR** questions. All questions carry equal marks.

1. By giving the meaning of research also mention its type in Music.
2. Explain in detail the different areas of research in Music.
3. Define in detail about the prerequisites of selection of topic.
4. By giving an example, write down module of preparing synopsis of Music.
5. On the behalf of Ashtang describe the relation of music with Yoga in detail.
6. Give the brief introduction of any eight singing styles of Sufi Sangeet.
7. By giving some examples, show the relation of Music with Physics.
8. What is the role of psychology in learning and teaching of music ?

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :— ਕੋਈ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅੰਕ ਹਨ।

1. ਖੋਜ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਕੇ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰੋ।
2. ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸੋ।
3. ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ।
4. ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ 'ਰੂਪ-ਰੇਖਾ' ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮਾਡਲ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕਰੋ।
5. ਅਸ਼ਟੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਯੋਗ ਦੇ ਪਰਸਪਰਿਕ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।
6. ਸੂਫੀ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੱਠ ਗਾਇਨ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।
7. ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।
8. ਸੰਗੀਤ ਸਿੱਖਣ ਅਤੇ ਸਿਖਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ ?

(Hindi Version)

नोट :- कोई चार प्रश्न करें। सभी प्रश्नों के समान अंक हैं।

1. शोध का अर्थ देते हुए संगीत में शोध के प्रकारों पर प्रकाश डालें।
2. संगीत में शोध के विभिन्न क्षेत्रों को सविस्तार वर्णित करें।
3. शोध के विषय-चयन की पुर्व-अनिवार्यताओं को सविस्तार लिखें।
4. संगीत के किसी विषय की 'रूप-रेखा' निर्माण करने का कोई मोड्युल सउदाहरण प्रस्तुत करें।
5. अष्टाँग के आधार पर संगीत एवं योग के पारस्परिक संबंध को स्पष्ट करें।
6. सूफी संगीत के किन्हीं आठ गायन शैलियों की संक्षिप्त जानकारी दें।
7. संगीत एवं भौतिक विज्ञान के पारस्परिक संबंध का कुछ उदाहरण देते हुए स्पष्ट करें।
8. संगीत के अध्ययन एवं अध्यापन में मनोविज्ञान की भूमिका को स्पष्ट करें।